

BELIKEYOU

IO2

ΕΡΓΑΛΕΙΟΘΗΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ

BE LIKE YOU- ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ ΤΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

2020-1- IT02- KA201- 079565

BELIKEYOU

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΦΗΓΗΣΗ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Associazione Toscana
Ricerca e Studio

Kerkira
Kerkira

Fundacja
Jeden Uniwersytet

INTEGRA
Asociación Cultural

Ορισμός της αφήγησης

BELIKEYOU

Η αφήγηση περιγράφει την κοινωνική και πολιτισμική δραστηριότητα των ιστοριών που μοιράζονται, μερικές φορές με την βοήθεια του αυτοσχεδιασμού και άλλες μέσα από θεατρικές αναπαραστάσεις.

Κάθε πολιτισμός έχει τις δικές του ιστορίες και αφηγήσεις, οι οποίες μοιράζονται ως ένα μέσο διασκέδασης, εκπαίδευση, πολιτισμικής παρέμβασης ή εγκαθίδρυσης ηθικών αξιών.

BELIKEYOU

Ορισμός της αφήγησης

Βασικό χαρακτηριστικό των ιστοριών και των αφηγησεων είναι η πλοκή, οι χαρακτήρες τους και η οπτική τους αφήγησης.

Ο όρος “αφήγηση” μπορεί να αναφέρεται στην προφορική αφήγηση και επίσης σε μια πιο ευρεία κατηγορία όπως είναι οι τεχνικές που χρησιμοποιούνται από τα ΜΜΕ για να αποκαλύψουν την αφήγηση μιας ιστορίας.

BELIKEYOU

Ορισμός της ψηφιακής αφήγησης

Η ψηφιακή αφήγηση είναι μια ιστορία που αναπαράγεται μέσα από την χρήση ψηφιακών μέσων.

Η ιστορία μπορεί να ειπωθεί με την βοήθεια ψηφιακών μέσων όπως είναι: η φωτογραφία, τα κινούμενα σχέδια ή το βίντεο αλλά και να ενισχυθεί με γραφήματα, μουσική φωνή ή άλλα ηχητικά εφέ.

Η χρήση των ΜΜΕ για την αφήγηση μέσω βίντεο (Youtube) και άλλα ψηφιακά μέσα (Instagram/ Facebook).

Η αφήγηση μέσω των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης είναι η διαδικασία αξιοποίησής τους ώστε να ειπωθούν ιστορίες που τραβούν την προσοχή του κοινού και να προωθήσουν ένα προϊόν.

Δεν πρέπει να βγαίνει το συμπέρασμα ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι ακόμα ένας τρόπος να πουληθεί ένα προϊόν ή υπηρεσία. Αντίθετα, μας επιτρέπει να προβάλουμε το είδος που επιθυμούμε στο κοινό που επιθυμούμε αλλά και να τους ενημερώσουμε σχετικά.

BELIKEYOU

Αφήγηση μέσω Facebook

Μιας και η πλατφόρμα του Facebook δεν περιορίζει τον χρήστη στον αριθμό των λέξεων όσων αφορά τις αναρτήσεις του, μπορεί κανείς να γράψει αναλυτικά μια ιστορία. Αντί να συνοψίζει ή απλά να αναφέρει μερικές λέξεις κλειδιά είναι καλύτερο να επιλέξει να αναλύσει σε βάθος αυτό που θέλει να μεταδώσει. Είναι αποτελεσματικό εάν επιθυμούμε να κεντρίσουμε το ενδιαφέρον ενός κοινού με εξαιρετικές ιστορίες παρά για να προωθήσουμε νέα προϊόντα.

Ένα εύστοχο παράδειγμα αφήγησης μέσω Facebook αποτελεί το [Humans of New York](#) στην σελίδα του Facebook. Οι αναρτήσεις τους είναι αρκετά εκτενής και αιχμαλωτίζουν τους αναγνώστες ώστε να θέλουν να “διαβάσουν περισσότερα”.

BELIKEYOU

Η αφήγηση μέσω Instagram

Ορίζεται ως το γεγονός να είναι κανείς ένας οπτικός αφηγητής δημιουργώντας ψηφιακά ελκυστικό το προφίλ του στο Instagram και να απεικονίζει μια συναρπαστική ιστορία την ίδια στιγμή.

Μπορούμε να ανατρέξουμε στον περίφημο “κανόνα των τριών τετάρτων” για να εξασφαλίσουμε ότι οι λήψεις μας είναι σωστές. Η χρήση 3, 6 ή 9 διαφορετικών εικόνων και βίντεο ως μέρος μιας ολοκληρωμένης εικόνας, είναι ένας δημιουργικός τρόπος να δώσουμε στο instagram μας μια εκπληκτική όψη.

Ας ρίξουμε μια ματιά πώς η [Moon](#) σκέφτηκε έξω απο το κουτί!

BELIKEYOU

Αφήγηση μέσω Youtube

Το Youtube είναι το δεύτερο μέσο κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιείται ανά τον κόσμο, αμέσως μετά το FB, με 2 δις και 291 χιλιάδες χρήστες (Ιανουάριος 25, 2021).

Τα βίντεο προσελκύουν το ενδιαφέρον των χρηστών του περισσότερο από οποιαδήποτε περιεχόμενο και κείμενο.

Τα βίντεο δεν χρειάζεται να έχουν μεγάλη διάρκεια: είναι προτιμότερο να είναι σύντομα και υψηλής ποιότητας.

Πώς να επιτευχθεί μια αποτελεσματική αφήγηση.

Προσδιορίζουμε το κοινό μας:

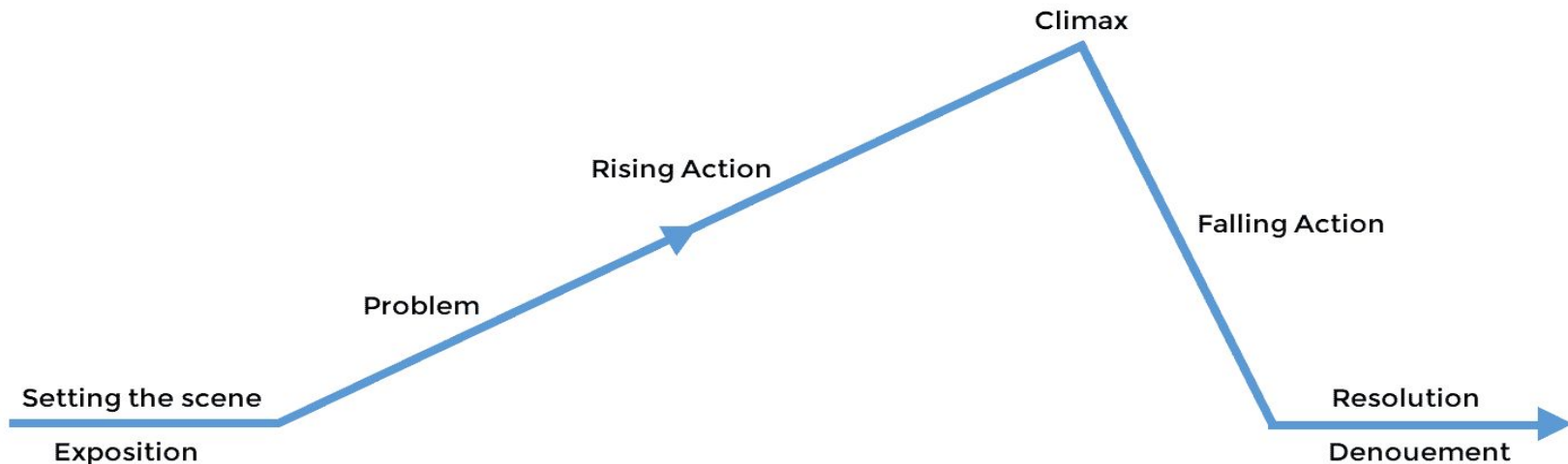
Νέοι, έφηβοι, μαθητές

Προσδιορίζουμε τους στόχους μας:

Δημιουργούμε αποτελεσματικές ιστορίες για να προωθήσουμε την επιχειρηματικότητα ως μια ευκαιρία για επαγγελματικές ευκαιρίες ανάμεσα στους νέους ανθρώπους.

Δημιουργία της αφήγησης (Αρχή- ανάπτυξη/
κλιμάκωση- τέλος)

STRUCTURING A NARRATIVE

1.Ορίζοντας την σκηνή: το πού και το πότε

BELIKEYOU

Ο ορισμός της σκηνής συνήθως απαντά σε δύο βασικές ερωτήσεις της ιστορίας, το **πού** και το **πότε**. Οι απαντήσεις σε αυτές τις βασικές ερωτήσεις θα ανατροφοδοτηθούν συχνά από το είδος της ιστορίας που επιλέγουν να γράψουν οι μαθητές. Η σκηνή που θα επιλεγθεί επιθυμεί να κατευθύνει τον αναγνώστη στο είδος της ιστορίας που πρόκειται να διαβάσουν. Για παράδειγμα, μια ιστορία τρόμου πολύ συχνά θα ξεκινάει με την περιγραφή ενός στοιχειωμένου σπιτιού σε ένα λόφο ή ενός εγκαταλελειμμένου στη μέση ενός δάσους. Εάν ξεκινήσουμε την ιστορία μας σε ένα διαστημόπλοιο που βρίσκεται στο διάστημα, μπορούμε εύκολα να διαπιστώσουμε ότι η ιστορία μας πρόκειται να κινηθεί στον κόσμο της επιστημονικής φαντασίας. Όλα αυτά μπορεί να αποτελούν λίγο στερεοτυπικές σκέψεις ωστόσο μπορούν να φανούν χρήσιμες σε κάποιον που μόλις ξεκινά να γράφει.

BELIKEYOU

2. Οι χαρακτήρες: Ποιός

Τώρα που οι μαθητές δημιούργησαν τον φανταστικό κόσμο της ιστορίας, είναι η ώρα να τοποθετήσουν μέσα του τους χαρακτήρες. Στις σύντομες ιστορίες, είναι σημαντικό να μην υπερ-φορτοθούν με πολλούς χαρακτήρες όπου οι μαθητές δεν έχουν την ικανότητα και τον χρόνο να αναπτύξουν. Κατά βάση, οι σύντομες ιστορίες συνήθως απαιτούν μόνο έναν βασικό χαρακτήρα και μερικούς δευτερεύοντες. Σκεφτείτε την σύντομη ιστορία περισσότερο ως μια μικρής κλίμακας δραματική παραγωγή σε ένα τοπικό θέατρο παρά σαν μια παραγωγή του Hollywood. Οι πολλοί χαρακτήρες θα οδηγήσουν μονάχα σε σύγχυση. Κρατήστε το απλό!

BELIKEYOU

3. Χωρίς πρόβλημα δεν υπάρχει ιστορία! Το Γιατί και το Τι.

Αυτό είναι και το σημείο που συνήθως οι συγγραφείς αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα. Είναι σημαντικό οι μαθητές να κατανοήσουν ότι χωρίς κάποιο πρόβλημα δεν υπάρχει ιστορία. Το πρόβλημα είναι η κινητήριος δύναμη για δράση. Συνήθως, σε μια σύντομη ιστορία το πρόβλημα θα επικεντρωθεί γύρω από τις επιθυμίες- ή όχι του πρωταγωνιστή.

BELIKEYOU

4. Η κλιμάκωση της δράσης: Πώς τα πράγματα έρχονται σε μια κορύφωση!

Η κλιμάκωση της ιστορίας είναι το δραματικό σημείο της δράσης. Έρχεται επίσης όταν η προσπάθεια αντικρούεται με το πρόβλημα. Η κλιμάκωση αυτόματα αποφασίζει εάν η ιστορία θα έχει χαρούμενο ή όχι, τέλος! Στην κλιμάκωση, οι δύο αντίθετες δυνάμεις αντικρούουν η μια την άλλη. Η μία εκ των οποίων θα θριαμβεύσει στο τέλος. Όσο η δράση χτίζεται μέσα στην ιστορία τόσο αυξάνεται και η αγωνία καθώς ο αναγνώστης την διαβάσει και αναρωτιέται ποιός θα κερδίσει. Η κλιμάκωση είναι η απελευθέρωση της αγωνίας.

BELIKEYOU

5. Η επίλυση του προβλήματος.

Συχνά, μετά την κλιμακωτή δράση, ορισμένες ερωτήσεις παραμένουν αναπάντητες για τον αναγνώστη, ακόμα και αν έχουν επιλυθεί όλες οι συγκρούσεις. Η επίλυση είναι εκεί όπου αυτές οι ερωτήσεις απαντώνται. Μπορεί να είναι το γεγονός ότι σε μια σύντομη ιστορία η επίλυση του προβλήματος μπορεί να έρχεται σε μία ή δύο παραγράφους. Αλλά, στις περισσότερες περιπτώσεις, εξακολουθεί να είναι απαραίτητο να περιλαμβάνεται η επίλυση αμέσως μετά την κλιμάκωση μιας και η δεύτερη από μόνη της μπορεί να αφήσει τον αναγνώστη ανεκπλήρωτο.

BELIKEYOU

Αρχές και τεχνικές της αφήγησης.

BELIKEYOU

Το ταξίδι του ήρωα

Ο μύθος αυτός, “**Το ταξίδι του ήρωα**”, είναι μια δομημένη ιστορία που απαντάται σε πολλά παραδοσιακά παραμύθια, σε μύθους και θρησκευτικά συγγράμματα ανά τον κόσμο.

Στον μύθο, ο ήρωας καλείται να εγκαταλείψει το σπίτι του και να ξεκινήσει ένα δύσκολο ταξίδι. Η μετακίνηση από το γνωστό στο άγνωστο αποτελεί μια απειλή.

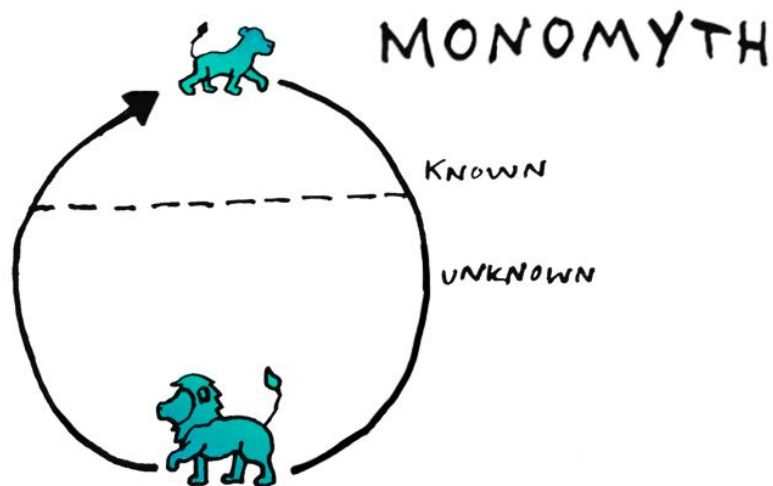
Αφού κατακτήσει μια σπουδαία επιτυχία, επιστρέφει σπίτι με λάφυρο τη νέα σοφία- κάτι που μπορεί να βοηθήσει την κοινότητά του. Πολλές σύγχρονες ιστορίες ακόμα ακολουθούν αυτή τη δομή, από τον Βασιλιά των Λιονταριών μέχρι το Star Wars.

Χρησιμοποιώντας τον μύθο για να διαμορφώσει κανείς την αναπαράσταση της ιστορίας συμβάλει στην επεξήγηση της αποκτηθείσας σοφίας. Μπορεί να μεταφέρει το μήνυμα ζωντανό στο κοινό.

BELIKEYOU

Το ταξίδι του ήρωα

Είναι ωφέλιμο μιας και:

Καλεί τους θεατές σε ένα ταξίδι

Προβάλλει τα πλεονεκτήματα που ακολουθούν την λήψη ρίσκων.

Αναδεικνύεται ο τρόπος απόκτησης της νέας γνώσης.

BELIKEYOU

Το βουνό

Η δομή “του βουνού” είναι ένας τρόπος χαρτογράφησης της έντασης και του δράματος σε μια ιστορία. Είναι παρόμοιο με τον μύθο επειδή βοηθά την πλοκή όταν συμβαίνουν συγκεκριμένα γεγονότα.

Είναι διαφορετικό επειδή δεν εγγυάται ένα καλό τέλος. Το πρώτο μέρος της ιστορίας δίνεται για να δομηθεί η σκηνή, και ακολουθείται από μια σειρά μικρότερης κλίμακας προκλήσεων και δράσεων πριν το τέλος.

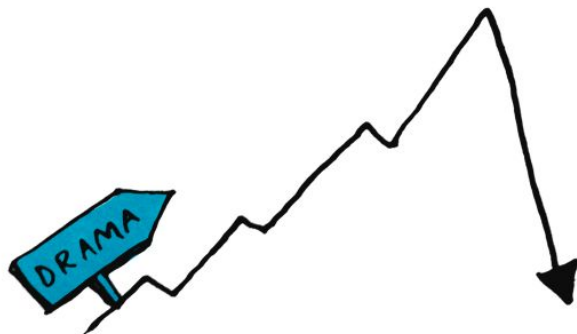
Μοιάζει κάπως με τηλεοπτική σειρά- κάθε επεισόδιο έχει τα πάνω και τα κάτω του και όλα μαζί συμβάλλουν σε μια κορύφωση στο τέλος της σεζόν.

BELIKEYOU

Το βουνό

THE MOUNTAIN

Είναι ωφέλιμο μιας και:

Αναδεικνύεται πώς μπορούν να ξεπεραστούν μια σειρά από προκλήσεις.

Πραγματοποιείται μια σταδιακή κλιμάκωση της έντασης.

Παραδίδονται ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Παράλληλες ιστορίες

BELIKEYOU

Οι παράλληλες ιστορίες είναι η αφηγηματική πρακτική όπου υπάρχουν ταυτόχρονα πολλές αφηγήσεις μεταξύ τους.

Τοποθετούμε την πιο σημαντική ιστορία- τον πυρήνα του μηνύματός μας- στο κέντρο, και χρησιμοποιούμε τις ιστορίες γύρω γύρω για να εξηγηθεί αυτή η κεντρική αρχή. Η πρώτη ιστορία που ξεκινάμε είναι το τέλος της προηγούμενης κ. ο.κ.

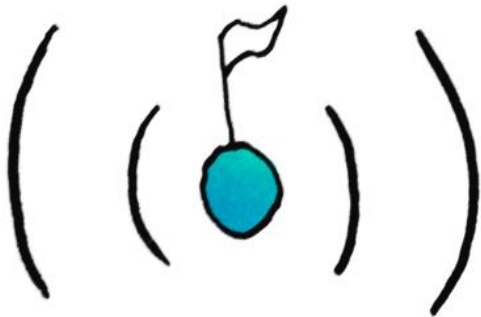
Οι παράλληλες ιστορίες λειτουργούν όπως όταν ένας φίλος μας λέει για ένα σοφό άτομο στην ζωή του, κάποιον που του δίδαξε σημαντικά μαθήματα. Η πρώτη παράλληλη ιστορία είναι η ιστορία του φίλου σας, η δεύτερη η ιστορία του σοφού ανθρώπου. Στο κέντρο υπάρχει το σημαντικό μάθημα.

Παράλληλες ιστορίες

BELIKEYOU

NESTED LOOPS

Είναι ωφέλιμο μιας και:

Εξηγείται η διαδικασία της έμπνευσης και των συμπερασμάτων.

Χρησιμοποιούνται οι αναλογίες για να εξηγήσουν ένα κεντρικό θέμα.

Παρουσιάζεται πώς ένα κομμάτι σοφίας μεταφέρθηκε σε εσάς.

Γραφήματα

BELIKEYOU

Τα **γραφήματα** είναι ένας τρόπος να χαρτογραφήσουμε τις παρουσιάσεις των δομών. Οι σχεδιαστές γραφικών Nancy Duarte χρησιμοποιεί έξτρα στοιχεία για να αναλύσει διάσημους λόγους με γραφικές παραστάσεις στο βιβλίο της Resonate.

Υποστηρίζει ότι οι πιο επιτυχημένοι λόγοι επιτυγχάνουν επειδή φέρνουν σε αντιδιαστολή τον συνηθισμένο μας κόσμο με έναν ιδανικό, βελτιωμένο κόσμο. Συγκρίνουν το τι υπάρχει με το τι θα μπορούσε να υπάρξει.

Κάνοντας αυτό ο παρουσιαστής τραβάει το ενδιαφέρον στα προβλήματα που έχουμε στην κοινωνία μας, στις προσωπικές μας ζωές, στις δουλειές μας. Και δημιουργεί μια ανάγκη για αλλαγή από το ίδιο το κοινό.

Είναι μια συναισθηματικά φορτισμένη τεχνική που χρησιμοποιείται για να κινητοποιήσει τους θεατές να υποστηρίξουν τον κεντρικό ήρωα.

Γραφήματα

BELIKEYOU

SPARKLINES

Είναι ωφέλιμο μιας και:

Εμπνέεται το κοινό να αναλάβει δράση.

Καλως Ορίζεται η ελπίδα και ο ενθουσιασμό.

Δημιουργείται μια ακολουθία.

BELIKEYOU

In media res

In **media res** αποτελεί έναν τρόπο αφήγησης κατά την οποία ξεκινάμε την αφήγηση στην κορύφωση της δράσης, δίχως να προηγηθεί η εξιστόρηση του πώς φτάσαμε ως εδώ.

Τοποθετώντας απευθείας το κοινό στο πιο “ενδιαφέρον” κομμάτι της ιστορίας, κεντρίζουμε αμέσως το ενδιαφέρον τους και ανυπομονούμε να μάθουμε τι έχει προηγηθεί.

Προσοχή όμως- δεν πρέπει να δοθούν αμέσως πολλές συναρπαστικές πληροφορίες. Πρέπει να παραμείνουν αναπάντητα ερωτήματα. Δίνοντας στο κοινό αρκετή πληροφορία ώστε να τους κρατήσουμε “δέσμιους”, επιστρέφοντας πίσω.

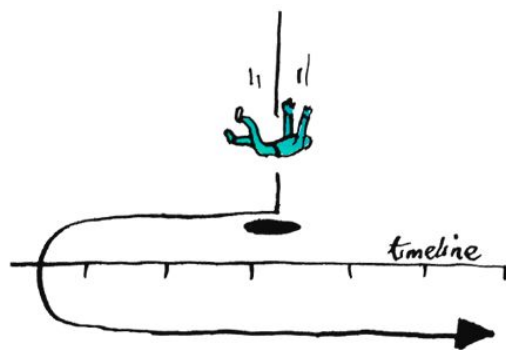
Αυτό λειτουργεί μόνο για μικρότερες παρουσιάσεις- εάν το παρατείνουμε για πολύ είναι πιθανό το κοινό να χάσει το ενδιαφέρον του.

BELIKEYOU

In media res

IN MEDIAS RES

Είναι ωφέλιμο μιας και:

- Τραβάμε την προσοχή από την αρχή.
- Κρατάμε το κοινό σε αγωνία να μάθουν την συνέχεια.
- Επικεντρώνεται το ενδιαφέρον τους σε μια συγκεκριμένη στιγμή της ιστορίας.

Συγκλίνουσες ιδέες

BELIKEYOU

Οι **συγκλίνουσες ιδέες** είναι μια δομή ομιλίας που δείχνει στο ακροατήριο πώς συνδυάστηκαν διαφορετικοί άξονες σκέψης για να σχηματίσουν ένα προϊόν ή μια ιδέα.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αναδείξει την γέννηση ενός κινήματος. Ή να εξηγήσει πώς μια σπουδαία ιδέα ήταν το αποτέλεσμα συνένυρεσης πολλών σπουδαίων μυαλών προς ένα στόχο.

Οι συγκλίνουσες ιδέες είναι παρόμοιες στη δομή παράλληλων ιστοριών, αλλά αντί να πλαισιώνει μια ιστορία με πολλές παράλληλες, μπορεί να δείξει πώς ορισμένες εξίσου σημαντικές ιστορίες μπορούν να έρθουν στο ίδιο συμπέρασμα.

Αυτή η τεχνική μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διηγηθούμε την ιστορία ορισμένων σημαντικών συμπράξεων, όπως οι *Larry Page* και ο *Sergey Brin* (web developers).

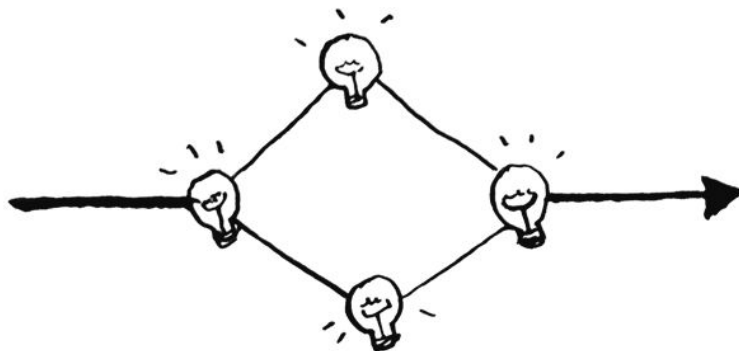
Ο Larry και ο Sergey συναντήθηκαν σε διδακτορικό πρόγραμμα στο Πανεπιστήμιο του Stanford το 1995, αλλά δεν συμάθησαν ο ένας τον άλλο εξ' αρχής. Και οι δύο είχαν εξαιρετικές ιδέες, αλλά η συνεργασία τους έμοιαζε δύσκολη. Τελικά, βρέθηκαν να συνεργάζονται για ένα κοινό ερευνητικό πρόγραμμα. Μια έρευνα που εξελίχθηκε στην πλατφόρμα Google.

BELIKEYOU

Συγκλίνουσες ιδέες

CONVERGING IDEAS

Είναι ωφέλιμο μιας και:

Αναδεικνύεται πώς σπουδαία μυαλά συναντήθηκαν.

Αναδεικνύεται πώς η ανάπτυξη συνέβη σε ένα συγκεκριμένο σημείο στην ιστορία.

Αναδεικνύεται πώς δημιουργήθηκαν οι συμβιωτικές σχέσεις.

Λάθος αρχή

BELIKEYOU

Μια “λάθος αρχή” στην ιστορία είναι όταν ξεκινάμε να αφηγούμαστε μια προβλέψιμη ιστορία, πριν ξαφνικά την διακόψουμε και την ξεκινήσουμε από την αρχή. Τοποθετούμε έτσι τους ακροατές μας σε μια ανασφαλή συνθήκη και τους σοκάρουμε φέρνοντάς του προ τετελεσμένων.

Αυτό το μοντέλο φαίνεται να αποτυγχάνει και να μας εξαναγκάζει να ξεκινήσουμε από την αρχή. Είναι ιδανικό για να μιλήσουμε για ότι μάθαμε από την εμπειρία μας και για τον καινοτόμο τρόπο να επιλύουμε τα προβλήματά μας.

Το καλύτερο από όλα είναι ένα να υπάρξει μια σύντομη ανατροπή που θα κεντρίσει το ενδιαφέρον των ακροατών.

Λάθος αρχή

BELIKEYOU

FALSE START

Είναι ωφέλιμο μιας και:

Ανατρέπει τις προσδοκίες των ακροατών.

Αναδεικνύει τα πλεονεκτήματα μιας ευέλικτης προσέγγισης.

Διατηρεί το ενδιαφέρον του κοινού.

Δομή “ το πέταλο”

BELIKEYOU

Η δομή “πέταλο” είναι ένας τρόπος να οργανώνονται πολλοί ομιλητές και πολλές ιστορίες γύρω από ένα κεντρικό θέμα. Είναι χρήσιμο εάν υπάρχουν πολλές ασύνδετες ιστορίες που θέλουμε να διηγηθούμε ή να αποκαλύψουμε- τα οποία πάλι κινούνται γύρω από ένα κεντρικό μήνυμα.

Διηγούμαστε μια μία τις ιστορίες πριν επιστρέψουμε στο κέντρο. Τα πέταλα μπορεί να καλύπτουν το ένα το άλλο καθώς εξελίσσεται η μία ιστορία διαδέχεται την άλλη αλλά πρέπει να έχει αυτοτελή χαρακτήρα.

Κάνοντας αυτό, μπορούμε να πλέξουμε μια πλούσια ταπετσαρία αποδεικτικών στοιχείων γύρω από την κεντρική μας θεωρία.

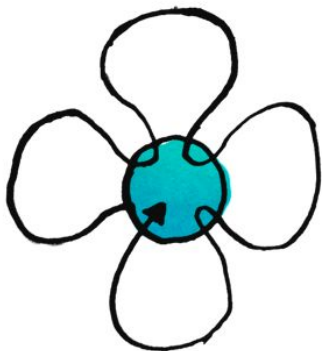
Δείχνοντας στους θεατές μας πώς όλες αυτές οι ιστορίες σχετίζονται η μία με την άλλη τους αφήνουμε να αισθανθούν την αληθινή σημασία και το βάρος του μηνύματός μας.

Δομή “πέταλο”

BELIKEYOU

PETAL STRUCTURE

Είναι ωφέλιμο μιας και:

Αναδεικνύει πώς συνδέονται τα μέρη μια ιστορίας.

Δείχνει πώς ορισμένα σενάρια σχετίζονται με μια κεντρική ιδέα.

Επιτρέπει πολλους ομιλητες να μιλήσουν γύρω από ένα κεντρικό θέμα.

BELIKEYOU

Πηγές

<https://en.wikipedia.org/wiki/Storytelling>

https://en.wikipedia.org/wiki/Visual_narrative

<https://www.socialpilot.co/blog/social-media-storytelling>

<https://www.literacyideas.com/narrative-writing/>

<https://www.sparkol.com/en/blog/8-classic-storytelling-techniques-for-engaging-presentations>

BELIKEYOU

Ευχαριστούμε για την προσοχή

Με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής πραγματοποιήθηκε η παραγωγή αυτής της δημοσίευσης. Δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου από αυτή αλλά αντικατοπτρίζει μόνο τις απόψεις των δημιουργών της ενώ η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

